

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33917
Nom: Treball fi de grau
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 12
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1006 - Grau en Història de l'Art	Facultat de Geografia i Història	4	Indefinida (Actes individuals)

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1006 - Grau en Història de l'Art	Treball de fi de grau en Història de l'Art	PROJECTE FI DE GRAU

COORDINACIÓ

MOCHOLI MARTINEZ MARIA ELVIRA

RESUM

El TFG és un treball autònom i individual que cada estudiant ha de realitzar sota la supervisió d'una persona tutora y permetrà a l'estudiant mostrar d'una manera integrada els coneixements formatius rebuts i les competències adquirides associades al títol de grau.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

L'alumnat haurà d'haver superat 150 crèdits bàsics i obligatoris per a poder matricular el seu Treball Final de Grau.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1006 - Grau en Història de l'Art

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diversos contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Aplicar diferents metodologies a l'anàlisi integral de l'obra d'art

Aplicar els coneixements adquirits en la formulació d'hipòtesi, realització de síntesi i formulació ordenada de conclusions

Aplicar els coneixements interdisciplinaris de les humanitats i de la història de la música a la investigació artística

Aplicar una metodologia científica per a qualsevol tipus d'actuació i de decisió en relació amb els coneixements d'Història de l'Art

Assumir la motivació per la qualitat a través d'un compromís ètic personal amb l'entorn professional

Capacitat per a elaborar i presentar de manera oral o escrita projectes de gestió relacionats amb les activitats professionals pròpies de la Història de l'Art

Capacitat per a elaborar i transmetre continguts, tant oral com escrita, a un públic tant especialitzat com no especialitzat

Capacitat per a interpretar l'entorn a partir de l'anàlisi, observació i deducció de la informació procedent d'obres artístiques produïdes al llarg de la història

Capacitat per a reconèixer la diversitat i multiculturalitat a través del coneixement i estudi d'altres cultures

Capacitat per a reunir i interpretar dades rellevants i emetre judicis que incloguen una reflexió sobre els aspectes de la producció artística en les seues diferents facetes

Capacitat per realitzar treballs específics en l'exercici professional, dins els perfils de la titulació, a través del coneixement de la realitat nacional i internacional en matèria d'indústria cultural, mercat de l'art i institucions públiques i privades.

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Coneixement d'altres disciplines d'enfocament històric en els àmbits de les Humanitats i de la Música

Coneixement d'art Antic

Coneixement d'art Medieval

Coneixement de l'art Contemporani

Coneixement de l'art de l'Edat Moderna

Coneixement de l'art Valencià

Coneixement de la història del Cinema i d'altres mitjans audiovisuals

Coneixement de les coordenades espaciotemporals de la Història de l'Art

Coneixement de les diferents metodologies de la Història de l'Art

Coneixement de les principals bases de dades i fonts bibliogràfiques especialitzades

Coneixement de les principals fonts visuals, literàries i documentals de la Història de l'Art

Coneixement del Patrimoni Històric Artístic

Coneixement dels diferents llenguatges, procediments, i tècniques de producció artística al llarg de la història

Coneixement dels diferents llenguatges artístics en el seu component formal, tècnic i cultural, al llarg del temps i en diferents espais, per mostrar les condicions que incideixen en el resultat final de l'obra i la seua recepció. Tot això amb un coneixement precís del vocabulari específic de la disciplina.

Coneixement de Museologia i Museografia

Coneixement diacrònic de les principals fites i etapes de la Història Universal de l'Art

Coneixements bàsics d'iconografia i d'altres mètodes d'anàlisi de la imatge

Conèixer i comprendre, des de l'àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diverses necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Conèixer les característiques, funcions i línies bàsiques de l'art en les seues diferents manifestacions al llarg de la història, incardinant sempre l'obra d'art amb el context social, econòmic, polític, ideològic, religiós i individual en què es va gestar.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que donen resposta a demandes socials, tenint en compte com a referent els objectius de desenvolupament sostenible.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diverses activitats realitzades.

Desenvolupar habilitats a través de la utilització de diferents mitjans aliens a la titulació que permeten emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Desenvolupar un esperit analític i crític per conèixer l'obra d'art, interpretar el llenguatge de les seues formes, apreciar-ne els valors estètics, identificar-ne els components físics i tècnics i extraure-ne informacions sobre la cultura que l'ha generada.

Elaborar estats de la qüestió a partir de la informació procedent de la documentació relativa a les obres artístiques

Emprar adequadament la terminologia i el vocabulari tècnic de la història de l'art

Expressar-se correctament, tant de forma oral com escrita, en qualsevol de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

Expressar-se de manera oral i escrita en la llengua pròpia.

Formar-se en els drets fonamentals referits a la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, l'accessibilitat universal de les persones amb discapacitat i els valors propis d'una cultura democràtica i pacifista en el marc de les activitats artístiques. Així com la valoració de totes les cultures i religions i de la influència del seu llegat artístic.

Interpretar gràfics, fotografies, imatge en moviment, informàtica i materials de l'obra d'art, aplicant els coneixements instrumentals de la Història de l'Art

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a donar resposta a les diverses necessitats professionals i socials.

Saber aplicar coneixements instrumentals a la història de l'art, així com capacitats bàsiques per interpretar i manejar gràfics, dibuixos, fotografies, imatges en moviment, aplicacions informàtiques, i els aspectes materials de l'obra d'art.

Saber aplicar els coneixements bàsics de museologia, museografia, documentació, gestió del col·leccionisme i mercat de l'art, tant des del punt de vista informatiu com organitzatiu, en l'exercici professional.

Saber aplicar una metodologia científica, pròpia de la història de l'art, per a l'elaboració de treballs bibliogràfics, estats de la qüestió, i anàlisi i interpretació de les diferents fonts escrites, visuals o audiovisuals en l'exercici professional.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Saber exposar oralment i presentar per escrit projectes en tots els camps d'actuació de la història de l'art, desenvolupant una actitud col·laboradora en el treball en equip amb professionals d'altres camps.

Ser capaç de dissenyar un projecte integral de gestió del bé artístic, des del seu coneixement fins a la seua aplicació social en l'exercici professional.

Valorar la producció artística sota la perspectiva de sostenibilitat i igualtat entre les persones, que contribueix al desenvolupament dels valors democràtics i de la cultura de la pau

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

Serà presentat amb una extensió entre 80.000 i 100.000 caràcters, inclosos els espais, els peus de pàgina i la bibliografia. El treball podrà incloure annexos si es considera adequat.

A. Objectius i competències generals:

- Capacitat de redacció acadèmica comprensible i correcta en l'àmbit ortogràfic, gramatical i estilístic.
- Capacitat de cerca autònoma i correcta referència de la bibliografia per a l'elaboració d'un treball historicoartístic.
- Capacitat de seguiment rigorós de les normes formals mínimes, desenvolupades en les instruccions aprovades per la CAT d'Història de l'Art: portada, índex, introducció, desenvolupament amb epígrafs, conclusions, cites a peu de pàgina, bibliografia i imatges.
- Iniciar-se en la relació dialèctica entre hipòtesi o plantejaments inicials, recollida d'informació, elaboració del discurs historicoartístic i noves propostes.
- Desenvolupar la capacitat de selecció, crítica i síntesi de la informació obtinguda.
- Desenvolupar un discurs escrit acadèmic, propi i personal. Potenciar l'habilitat per a l'exposició pública i la defensa dels treballs.

B. Aspectes procedimentals:

- Plantejament inicial: tema proposat per la persona tutora. Elaboració d'una llista bibliogràfica pertinent.
- Lectura de la bibliografia: elecció de dades, idees i arguments.
- Elaboració d'un guió provisional del treball. Redacció final del treball: introducció, exposició d'idees i arguments, aparell gràfic, aparell crític. Exposició pública davant una comissió formada per professorat doctor.

C. Agents participants:

- Els/les alumnes triaran el seu tutor/a entre els docents doctors de cada curs acadèmic.
- Professorat tutor: per a exercir la funció de tutor/a es requerirà estar en possessió del títol de Doctor/a i formar part del cos docent del grau.
- Comissió avaluadora: estarà integrada per diversos membres del professorat doctor del grau, d'acord amb els criteris establits per la Comissió Acadèmica del Títol d'Història de l'Art. La seua funció serà avaluar el Treball.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a activitats complementàries	0,00
Seguiment i tutorització del treball fi de grau	14,00
Presentació i defensa del treball fi de grau	1,00
Total hores	15,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Desenvolupament autònom del treball fi de grau	150,00
Preparació de la memòria i de la presentació del treball de fi de grau	135,00

METODOLOGIA DOCENT

El/a alumne/a triarà un tema proposat per una persona tutora d'entre el professorat doctor, amb qui haurà de signar un contracte d'aprenentatge que comprometa a tots dos durant un curs acadèmic.

El/a alumne/a assistirà a les tutories programades amb el seu tutor/a, qui realitzarà una supervisió directa i contínua del treball dut a terme, li orientarà en l'adquisició de competències i coneixements i li donarà les pautes necessàries per a la seua realització.

La persona tutora del treball orientarà sobre les metodologies adequades per a la realització del treball, que seran exposades de manera clara en el capítol introductori.

AVALUACIÓ

SE3.- Treball final de grau escrit: 80%

SE4.- Defensa pública del TFG: 20%

El treball serà jutjat per un tribunal designat per la Comissió del TFG compost per 3 membres del professorat doctor del Departament. La persona tutora de l'estudi no podrà formar part d'aquest tribunal.

La Comissió del TFG nomenarà tants tribunals com siguen necessaris per a poder avaluar els treballs presentats i comunicarà públicament la data i lloc de l'acte de defensa amb suficient antelació, respectant les dates proposades per la secretaria del centre.

La defensa del TFG tindrà 3 parts:

1. Exposició pública del treball per part de l'alumnat.
2. Valoració i recomanacions per part del tribunal.
3. Resposta de l'alumne/a davant les paraules del tribunal.

El tribunal jutjarà els següents ítems:

- Grau d'adequació a la normativa pròpia del TFG del Grau en Història de l'Art i les recomanacions fetes per la persona tutora.
- Qualitat de la recensió bibliogràfica del tema seleccionat.

- Qualitat del treball acadèmic i obtenció dels resultats proposats.
- Capacitat d'argumentar emprant la terminologia i un llenguatge propi de la disciplina històrica-artística.
- Qualitat d'exposició escrita, segons els canons crítics de la disciplina:
 - Rigor científic: ús adequat de la citació segons el sistema indicat.
 - Redacció: estructura organitzada (introducció, cos del treball, conclusions i bibliografia).
 - Ús del llenguatge adequat a la nostra disciplina i l'absència d'errors ortogràfics o incoherències.
 - Ús de bibliografia actualitzada, variada; evitant plagis o reelaboracions abusives.
 - Capacitat crítica de l'estudiant en l'exposició del treball i les seues conclusions. Es valorarà l'aportació de l'alumnat, recordant, no obstant això, que en aquesta mena d'assajos no és necessària l'aportació de material inèdit o arxivístic.
- Originalitat del treball: el plagi, identificat mitjançant eines tecnològiques o pel criteri del professorat avaluador, serà greument penalitzat en la qualificació del TFG, habitualment amb un suspens. S'entén per plagi la plasmació reiterada d'idees altres autors/se sense la corresponent nota a peu de pàgina, però també la presentació com a propi d'un treball no realitzat totalment o parcialment per l'alumne/a.
- Qualitat de l'exposició oral. L'excés de temps establert per aquesta normativa (15 min.) es penalitzarà.
- En cap cas s'avaluarà la temàtica del treball, que ha sigut inicialment revisada per la comissió; ni la metodologia, que ha sigut consensuada amb la persona tutora.
- No es penalitzarà l'absència o presència d'elements que la normativa no haja establert com a obligatoris o susceptibles de penalització respectivament, tant en el treball com en la presentació oral.

Els percentatges seran: 20% per la defensa pública del mateix i 80% pel treball escrit. La qualificació podrà arribar a la nota màxima de 10 - Excel·lent.

La defensa del TFG pel procediment simplificat requerirà el consentiment mutu de la persona tutora i de l'estudiant. La defensa consistirà en la compareixença pública de l'alumnat davant el tribunal designat i la resposta a les qüestions que se li efectuen. En aquest procediment simplificat, la qualificació final del TFG, que es correspon amb la puntuació conjunta del treball escrit i de la seua defensa oral, no podrà superar el 6 – Aprovat.

En relació amb quin ús es pot fer de la IA en els treballs de Fi de Grau, Fi de Màster o Tesis Doctorals i per a la declaració responsable d'ús de la IA, veure la "Guia d'actuació per a l'ús responsable de la intel·ligència artificial (IA) en les activitats docents i d'avaluació a la Universitat de València", al següent link:

https://www.uv.es/graus/normatives/Guia_actuacio_IA_UV.pdf

BIBLIOGRAFIA

Belting, H. (2007). *Antropología de la imagen*, Buenos Aires, Katz.

Biblioteca UC3M (2013). *Trabajo de Fin de Grado*. Consultado 20 julio 2015 desde http://www.uc3m.es/portal/page/portal/biblioteca/aprende_usar/TFG

Didi-Huberman, G. (2011). *Ante el tiempo. Historia del arte y anacronismo de las imágenes*, Buenos Aires, Adriana Hidalgo, Ed.

Ferrer, V.; Carmona, M. & Soria, V. (2012). *El Trabajo de Fin de Grado. Guía para estudiantes, docentes y agentes colaboradores*, Madrid, McGrawHill-Interamericana de España.

Gombrich, E. H. (2003). *Los usos de las imágenes. Estudios sobre la función social del arte y la comunicación visual*, Barcelona, Debate.

González García, J. M, (2014). *Cómo escribir un Trabajo de Fin de Grado: algunas experiencias y consejos prácticos*, Madrid, Síntesis.

Lafuente Ferrari, E. (1985). *Los fundamentos y los problemas de la historia del arte* Madrid, Instituto de España.

Marías, F. (1996). *Teoría del Arte II*, Madrid, Historia 16.

Ocampo, E. & Perán, M. (1991). *Teorías del Arte*, Barcelona, Icaria.

Rodríguez, M. L. & Llanes, J. (coords.) (2013). *Cómo elaborar, tutorizar y evaluar un Trabajo de Fin de Máster*, Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya. Consultado el 20 julio 2014 desde Versión en castellano: http://www.aqu.cat/doc/doc_18533565_1.pdf Versió en català: http://www.aqu.cat/doc/doc_26365669_1.pdf

Suñé M.P. (2012). *Trabajo Fin de Grado Guía para profesores y estudiantes*, CESAG. Consultado el 19 julio 2015 desde http://www.cesag.org/wp-content/uploads/2013/06/tfg_guia_prof_est.pdf